

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

2019-02-13

Diarienummer

420-917-2019

1(3)

Yttrande över Communication from the European commission: A Clean Planet for all – A European strategic long-term vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy

Er beteckning: M2019/00116/KI

Ställningstagande

Länsstyrelsen i Västerbottens län välkomnar en tydlig långsiktig vision för EU:s klimatpolitik. Länsstyrelsens bedömning är att för att klara miljömålet begränsad klimatpåverkan och undvika en farlig klimatpåverkan så behöver den globala uppvärmningen begränsas till 1,5 grad. EU:s klimatpolitik är av största vikt för att detta mål ska nås.

För närvarande pågår arbete med en regional utvecklingsstrategi, ett regionalt skogsprogram, en regional livsmedelsstrategi samt en regional klimat- och energistrategi i Västerbotten. Samtliga strategier understöds av en ambitiös klimatpolitik i EU som syftar till att begränsa klimatförändringen till 1,5 grad.

Länsstyrelsen delar analysens slutsatser om att ett utvecklat åtgärdsarbete behövs inom alla sektorer och inriktningen mot att nå nollutsläpp av växthusgaser i EU senast år 2050. Det är positivt att visionen visar på synergier mellan näringslivsutveckling, hälsa och andra globala mål inom Agenda 2030.

En ambitiös och långsiktig vision för EU ger ett viktigt stöd till länsstyrelsens arbete att med ett långsiktigt perspektiv främja, samordna och leda det regionala arbetet inom samtliga relevanta sakområden avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan. En långsiktig vision om ett växthusgasneutralt EU senast år 2050 stödjer de av Sveriges riksdag antagna målen om nettonollutsläpp år 2045 med etappmål 2040 och 2030. Därmed stödjer förslaget även Länsstyrelsens uppdrag att ta fram regionala klimat- och energistrategier, och arbete för genomslag av de nationella klimat- och energipolitiska målen.

En klimatpolitik inom EU som ligger i linje med 1,5-graderds målet skapar förutsättningar för verksamheter i Västerbottens län att utvecklas, såsom träbyggnadsindustrin, skogsnäringen och digitala tjänster. Länsstyrelsen noterar även möjligheter med ökad kolinbindning i jord och skog.

Länsstyrelsen välkomnar att kommissionen lyfter behovet av beteendeförändringar och ändrade konsumtionsvanor då behov av insatser inom dessa områden identifierats för att klara de nationella och globala klimatmålen.

Synpunkter på förslaget

Av de åtta scenarier till år 2050 som modellerats är det scenario 7 och 8 som kan bedömas ha tillräcklig ambitionsnivå för att nå nollutsläpp. Av dessa bedöms scenario 8 ha mest synergier med andra Agenda 2030-mål. Att såsom i scenario 8 tydligare inkludera livsstilsförändringar och ändrade konsumtionsval innebär att Europa inte blir lika beroende av tekniker som i dagsläget inte finns på plats i stor skala (CCS, vätgas, e-bränslen et cetera). Samtidigt behövs satsningar på CCS och särskilt bio-CCS, i likhet med scenario 7, för att bygga upp en kapacitet för att nå de negativa utsläpp som är nödvändiga, särskilt efter år 2050.

Det behöver finnas flexibilitet i EU:s strategiska vision så att länderna kan uppnå målen utifrån sina förutsättningar. Västerbottens förutsättningar skiljer sig jämfört med många andra EU-länder. Västerbotten är glest befolkat med långa avstånd där det därmed inte bär sig att bygga ut kollektivtrafik eller järnväg. Tillgång till förnybara drivmedel till såväl personbilstrafik som arbetsmaskiner är därmed av största vikt. I Västerbotten finns jordbruksmarker i träda och därmed finns potential för ökat livsmedelsproduktion samtidigt som klimatrelaterade risker för jordbruk är lägre här än i andra delar av EU.

Sverige har även en hög andel vattenkraft, en relativt sett god tillgång på biomassa, stor säsongsbunden variation i energianvändning och väl utbyggd fjärrvärme. Det innebär att lösningarna för Sverige ser något annorlunda ut än vad som beskrivs i EU-visionen. Exempelvis behövs sannolikt mer bioenergi för uppvärmning (då det är dyrt att lagra elenergi från sommar till vinter) och den väl utbyggda fjärrvärmerna med kraftvärme kan vara mer kostnadseffektivt än till exempel vätgaslager för att hantera skillnader i utbud och efterfrågan av el.

Länsstyrelsen instämmer i visionens skrivningar om vikten av bred förståelse och acceptans för det omställning som behövs. Det krävs även ett aktivt arbete för att göra omställningen så attraktiv för så många som möjligt, och för att lindra effekterna för de medborgargrupper och regioner som riskerar att drabbas negativt av omställningen. Satsningar på förnybar energi och ökad förädling av bioråvaror är exempel på insatser som har potential att

motverka ökade sociala och regionala skillnader. Här fyller även Länsstyrelsen en viktig roll, till exempel genom att samordna insatser så att kommuner, företag och andra aktörer ska kunna förbereda sig och ställa om sin verksamhet.

Magdalena Andersson
Landshövding

Elin Söderberg
Klimat- och energisamordnare